

Juliol 2009

FOSMET

Com a conseqüència de la presentació de les al·legacions i estudis d'eficàcia per a lavaluació del fosmet, alguns dels formulats que contenen aquesta substància activa han estat autoritzats en fruiters de llavor i taronges.

En concret alguns formulats es poden utilitzar en taronges contra la ceratitis, i en fruiters de llavor contra la caparreta, minadores de fulles, erugues de la pell i psil·la. Cal que observeu les indicacions de l'etiqueta per tal de comprovar els formulats de fosmet autoritzats en cada cas.

Després de la documentació presentada per algunes cases comercials, s'han pogut **recuperar algunes autoritzacions**, tal i com podeu comprovar a l'extracte de l'escrit del Ministeri que us fem a continuació, on es citen els productes afectats:

Como contestación a la Resolución de la Dirección General de Recursos Agrícolas y Ganaderos, de suspensión cautelar de las autorizaciones de los productos que contienen fosmet para el uso den frutales de hueso, frutales de pepita y cítricos, Gowan presentó en fecha 1 de abril de 2009, alegaciones a la misma, y estudios de eficacia para su evaluación.

De la evaluación realizada, resumida en el anexo adjunto, se concluye que unicamente se podría autorizar los productos ASPID 50 WP (12.352), FOSDAN 50 PM (17.041), IMIDAN 50 WP (18.103), SUPRAMIN (12.350), IMIDAN LE (18.102) Y FOSDAN 20 E (17.040) para controlar la ceratitis en naranjas. Y la autorización en los productos ASPID 50 WP (12.352), FOSDAN 50 PM (17.041) e IMIDAN 50 WP (18.103) para controlar cochinillas, minadores de hojas, orugas de la piel y Psilidos en frutales de pepita.

Resolució de la Direcció General de Recursos Agrícolas y Ganaderos de **revocació de les autoritzacions** per Directiva de la Comissió de les substàncies actives **abamectina** i **Bacillus thuringiensis, var. kurstaki**, així com el llistat dels productes afectats per aquesta Directiva.

Productes afectats, amb la substància activa **Abamectina**

<u>Núm de registre</u>	<u>Nom</u>	<u>Titular</u>
21582	ABAC	NARANJAX, S.L.
23198	ABAMEC 1,8	INSECTICIDAS MAFA, S.L.
23702	ABAMEC PAE	DESARROLLO AGROQUÍMICO INDUSTRIAL, S.A.
24770	ABAMECTINA 1.8 DA	DENAGRO, S.L.U.
24374	ABAMECTINA 1.8 EC CAG	CORPORACIÓN ALIMENTARIA GUISSONA
24608	ALIGATOR	LÉRIDA UNIÓN QUÍMICA, S.A.
24769	AMECTIN	AGROMETODOS, S.A.
22855	BERSITE	TRADE CORPORATION INTERNATIONAL
23868	BERSITE-TRADE	TRADE CORPORATION INTERNATIONAL
24070	BIABA	AGROSANITARIO, S.L.
22882	BIOK 1,8 EC	CEQUISA, S.A.
23040	BOOM	EXCLUSIVAS SARABIA, S.A.
22143	BOREAL	SAPEC AGRO, S.A.U.
23809	CABLE	ENDER IBÉRICA, S.A.

23271	CAPOTE	PROPLAN-PLANT PROTECTION CO, S.L.
23249	DIFFER	LABORATORIOS SIRGA, S.A.
21130	EPI-MEK	SYNGENTA AGRO, S.A.
23632	FULGORAL	DENAGRO, S.L.U.
23894	GIZA	NAC QUÍMICA, S.L.
24496	GRAYAS 18	PARTNER QUÍMICA, S.L.
24301	HELMECTINA 1,8 EC	HELM IBÉRICA, S.A.
22822	METRY	PROPLAN-PLANT PROTECTION CO, S.L.
23851	MITEKILL	PRODUCTOS A.J.F., S.L.
22216	POLYMEC	AGRICULTURA MODERNA, S.A.
22981	ROMECTIN	ROTAM AGROCHEMICAL EUROPE LIMITED
23099	TINAMEX	TRATAMIENTOS GUADALQUIVIR, S.L.
23448	TRITON 1.8 EC	AGRINDUSTRIAL, S.A.
22895	VERTAN	LABORATORIOS ALCOTAN, S.A.
23849	WALKIR	AGROCEDOR, S.L.
22655	ABAMECTINA CEQUISA	CEQUISA, S.A.
23988	ABAMECTINA TÉC.	CERAFRUT, S.L.
21819	ABAMECTINA TÉC. AFR	INDUSTRIAS AFRASA, S.A.
24100	ABAMECTINA TÉC. AGRO	AGRODAN, S.A.
22215	ABAMECTINA TÉC. ALF	ALFARÍN QUÍMICA, S.A.
22074	ABAMECTINA TÉC. PROB	PROBELTE, S.A.
22518	ABAMECTINA TÉC. ROTAM	ROTAM AGROCHEMICAL EUROPE LIMITED
24300	ABAMECTINA TÉC.	HELM IBÉRICA, S.A.
23456	ABAMECTINA TÉC. AGRO	AGROLAC, S.A.
21581	ABAMECTINA TÉC. NARA	NARANJAS, S.L.
22142	AGRINA TÉCNICA	SAPEC AGRO, S.A.U.
21380	BELPROMEC TÉCNICO EURO	MAKHTESHIM AGAN ESPAÑA, S.A.

Productes afectats, amb la substància activa *Bacillus Thuringiensis* var. *Kurstaki*

<u>Núm de registre</u>	<u>Nom</u>	<u>Titular</u>
23656	BACILGREEN	SAN ALF QUÍMICAS, S.A.
22790	BACTUL 16 WP	HELM IBÉRICA, S.A.
23955	BALUS	ENDER IBÉRICA, S.A.
21924	BATHE	EXCLUSIVAS SARABIA, S.A.
19694	BATURAD WP	CEQUISA, S.A.
24862	BAYASANT	TRADE CORPORATION INTERNATIONAL
24666	BECEAK-16 WP	LÉRIDA UNIÓN QUÍMICA, S.A. (LUQSA)
24240	BIO 2001 P	KENOGARD, S.A.
24280	BIOLCANT-BT	BIOLOGICAS CANARIAS, S.L.
23407	CILIUS	INDUSTRIAL QUÍMICA KEY, S.A.
22060	COSTAR	MITSUI AGRISCIENCE INTERNATIONAL
19159	DELFIN	MITSUI AGRISCIENCE INTERNATIONAL
22844	HISBATUR	AGRICULTURA MODERNA, S.A.
24099	IAB-BT	INVESTIGACIONES I APLICACIONES...
23601	KRAKEN	KENOGARD, S.A.
24785	KURSTAK	GRUPO EIBOL, S.L.
23643	LABICILLUS	KENOGARD, S.A.
24083	PRESA	INDUSTRIAS AFRASA, S.A.
22954	PRESA 16	INDUSTRIAS AFRASA, S.A.
21203	RET-BT	GRUPO EIBOL, S.L.
22842	TALIA	SAPEC AGRO, S.A.U.
22365	THURANE 16 PM	JOSE MORERA, S.L.
22041	THURIN-K	INSECTICIDAS MAFA, S.L.
22229	TURICIN	CULTIVOS INTEGRADOS, S.L.
23928	VARKA	INDUSTRIAS AFRASA, S.A.
22042	ALQITUR TÉCNICO	ALFARÍN QUÍMICA, S.A.
19681	BACILLUS THURINGIENSIS T.	CEQUISA, S.A.
23677	BACILLUS THURINGIENSIS V.K	INDUSTRIAS AFRASA, S.A.
23370	BACILLUS THURINGIENSIS VAR	INDUSTRIAS AFRASA, S.A.
16476	BIOBIT TÉCNICO	KENOGARD, S.A.
19859	BMP 123 THECNICAL POWDER	COMERCIAL QUÍMICA MASSÓ, S.A.
19851	CUTLASS TECNICO	AGRICHEM, S.A.
19852	FOIL TÉCNICO	AGRICHEM, S.A.
20023	RET BT-TECNICO	GRUPO EIBOL, S.L.
24048	SHIAN BT TECNICO	INVESTIGACIONES Y APLICACIONES BIOT.

Resolució de la Direcció General de Recursos Agrícoles y Ganaderos de **revocació de les autoritzacions** per Decisió de la Comissió de les substàncies actives **antraquinona**, **Bacillus thuringiensis var. Israelensis** i **var. Aizawi**, així com el llistat dels productes afectats.

Productes afectats, amb la substància activa **antraquinona**:

<u>Núm de registre</u>	<u>Nom</u>	<u>Titular</u>
12204	MORKIT 25 SECO	BAYER CROPSCIENCE, S.L.
14816	ORNITOL E-25	AGRODAN, S.A.
17724	ANTRAQUINONA TÈCNICA	BAYER CROPSCIENCE, S.L.

Productes afectats, amb s.a. **Bacillus thuringiensis var. Israelensis**:

<u>Núm expedient</u>	<u>Nom</u>	<u>Titular</u>
19875	BMP 144 2X	COMERCIAL QUÍMICA MASSÓ, S.A.
19874	BMP Primary	COMERCIAL QUÍMICA MASSÓ, S.A.

Productes afectats, amb la substància activa **Bacillus thuringiensis var. Aizawi**:

<u>Núm expedient</u>	<u>Nom</u>	<u>Titular</u>
24155	B. THURINGIENSIS TÈC.	CEQUISA, S.A.
25049	VANET	FITALBI, S.L.
24132	CARIZ	INDUSTRIAS AFRASA, S.A.

Comercialització de productes fitosanitaris

El Servei de Sanitat Vegetal del DAR ha elaborat el nou full informatiu sobre les normes que han complir els establiments que comercialitzen productes fitosanitaris.(16.06.2009) que podeu veure al Portal de RuralCat.

FRUITERS

PLAGUES COMUNES

Aranya roja (*Panonychus ulmi*)

Si trobeu en els controls visuals fauna útil en un 30% de les fulles és probable el control biològic de l'aranya; en cas contrari recomanem tractar quan es superi el nivell del 70% de fulles ocupades per aranya roja. Productes: els recomanats en els avisos de maig.

Mosca de la fruita (*Ceratitis capitata*)

Aquest any les captures són altes, cal que esteu atents als contestadors telefònics automàtics de les diferents zones fructícoles.

El Reial Decret 461/2004 va qualificar **d'utilitat pública** la prevenció i lluita contra la mosca de la fruita. A Catalunya es va publicar l'Ordre del DAR 295/2004, per la qual es declara l'existència oficial d'aquesta plaga al nostre territori i s'estableixen mesures obligatòries de lluita. En determinades zones fructícoles de Barcelona, Lleida i Girona

es duran a terme les mesures que estableix l'article 4 d'aquesta ordre, que bàsicament contemplen la lluita mitjançant la tècnica de la captura massiva, la qual comptarà amb el cofinançament de l'Administració.

Poll de San José (*Quadraspidiotus perniciosus*)

A mitjan juliol, a les zones més primerenques, s'iniciarà el naixement de les larves de la 2ª generació. Sols recomanem tractar on hi hagi risc d'atac sobre la fruita. Estigueu atents als contestadors telefònics.

Productes: clorpirifòs, metil-clorpirifòs.

POMERA I PERERA

Barrinadors de fusta (*Zeuzera pyrina*, *Cossus* i *Synanthedon myophormis*)

Al juliol continua el vol d'adults i s'incrementen els atacs. Sols recomanem tractar les plantacions en formació que en presentin símptomes d'atac; a les adultes és recomanable fer tractaments localitzats un cop acabada la collita.

Productes: deltametrín.

Per ampliar la informació podeu veure el [Protocol de confusió sexual de *Synanthedon Myopaeformis*](#) i el [Protocol de confusió sexual de la *Zeuzera pyrina*](#),

Càpues (*Pandemis heparana*, *Adoxophies orana*, [Cacoecimorpha pronubana](#))

Al juliol sols cal tractar les plantacions afectades que no hagin fet el tractament contra la 1ª generació recomanat el mes de juny.

Productes: *Bacillus thuringiensis*, clorpirifòs (etil i metil) i tebufenocida

Corc o carpocapsa (*Cydia pomonella*)

Al llarg de tot el juliol tindrà lloc el vol i l'avivament de les larves de la 2ª generació. Nivell de tolerància 2 adults capturats/trampa/setmana.

Productes: alfa-cipermetrín, *Bacillus thuringiensis*, betaciflutrín, cipermetrín, ciflutrín, clorpirifòs, deltametrín, diflubenzuron (O), esfenvalerat, fenoxicarb (O), flufenoxuron, (no aplicar en varietat Golden) lambda-cihalotrín, metil-clorpirifòs, metoxifenocida, tebufenocida, teflubenzuron, spinosad, tiacloprid, triclorfon, virus granulosos, zeta cipermetrina.

(O)=Ovicida (T)=Tòxic. Alterneu substàncies actives de diferents grups químics per evitar problemes de resistències

Enguany, en col·laboració amb les ADV, es controlaran més de 4.000 ha mitjançant la tècnica de la confusió sexual.

Per ampliar la informació podeu veure el [Protocol de confusió sexual de *Carpocapsa \(Cydia pomonella\)*](#)

Cemiosstoma o minadora circular (*Leucoptera malifoliella*)

Sols recomanem tractar les plantacions que hagin tingut més de 50 mines, no parasitades, per arbre durant la 1ª generació. Estigueu atents als contestadors automàtics.

Productes ovicides: diflubenzuron, teflubenzuron.

Productes larvicides: imidacloprid.

Motejat (*Venturia pirina* i *V. inaequalis*)

Enguany, ha tingut poca incidència i allà on s'hagin observat taques a les fulles o als fruits caldrà vigilar possibles reinfeccions. Els avisos s'han donat a través dels contestadors telefònics de Móra la Nova, Lleida i la Tallada d'Empordà. Les [Estacions d'Avisos](#), a través de Ruralcat, han iniciat un any més, un servei gratuït d'avisos a mòbil [Avisos SMS als agricultors inscrits a RuralCat que ho han sol·licitat \(Apunta't al servei SMS de RuralCat.\)](#).

PERERA

Àcar blanc (*Epirimerus pyri*)

Vigileu les possibles reinfestacions i tracteu als primers símptomes.

Fil-loxera (*Aphanostigma pyri*)

A les zones habitualment afectades, la pressió de la plaga és elevada. Estigueu atents a l'avis de la 3ª generació.

Productes: clorpirifòs (etil i metil), imidacloprid.

Psil·la (*Cacopsylla pyri*)

En plantacions que presentin un creixement vegetatiu important es poden reduir les poblacions de Psil·la realitzant una poda en verd en el brots de la part alta de la plantació. Tracteu quan observeu presència en més d'un 20% de brots en creixement; els brots ocupats per antocòrids cal descomptar-los del total dels afectats. Recomanem utilitzar productes dissolvents de la melassa, sols o barrejats amb els insecticides.

Productes: abamectina, fenoxicarb, teflubenzuron, imidacloprid i tiacloprid.

Stemphylium vesicarium

Les plantacions afectades la campanya anterior, cal mantenir-les protegides fins a la collita; les restants tan sols caldrà protegir-les si es produeixen pluges o humitats elevades.

Productes: captan, kresoxim-metil.

POMERA

Pugó verd (*Aphis pomi*)

En plantacions en producció només és recomanable tractar amb productes dissolvents de la melassa; en les joves caldrà tractar amb productes aficides si el creixement de l'arbre es veu afectat.

Cendrosa o fum (*Podospaera leucotricha*)

La incidència és força elevada. Si observeu nous atacs tracteu amb fungicides sistèmics.

Productes: els que es citen per al presseguer i fluquinconazole, kresoxim-metil.

PRESSEGUER

Anàrsia (*Anarsia lineatella*)

Ens trobem en període de vol de la 2ª generació. Llindar de tractament: 15 adults/trampa/setmana. En finques normalment afectades cal mantenir protegits els fruits fins a la collita.

Per ampliar la informació podeu veure el [Protocol de confusió sexual](#) de l'**Anarsia lineatella**

Aranya groga (*Tetranychus urticae*)

Al juliol, en les zones normalment afectades, les aranyes grogues colonitzaran els arbres. Recomanem vigilar les plantacions i tractar quan s'observin més del 60 % de fulles ocupades. Si hi ha presència de *Stetorus* és probable que s'estableixi el control biològic.

Productes: els recomanats en els avisos de maig

Empoasca sp

Els símptomes d'atac són: ondulació o arrissat de les fulles tendres que evolucionen cap a coloracions grogues i vermelloses, i aturada dels creixements dels brots afectats. Convé tractar els vivers i les plantacions en formació a l'aparició dels primers danys.

Grafolita o tinya oriental (*Cydia molesta*)

Segueixen les captures d'adults corresponents al vol solapat de la 3^a i 4ª generació. Llindar de tractament: 15 adults/trampa/setmana. Cal protegir els fruits des del verolat fins a la collita.

Per ampliar la informació podeu veure el [Protocol de confusió sexual](#) de Grafolita o tinya oriental (*Cydia molesta*)

Poll blanc (*Pseudaulacaspis pentagona*)

No tracteu aquesta generació i deixeu que la fauna auxiliar actuï.

Cendrosa o fum (*Sphaeroteca pannosa*)

Existeix alt risc d'infeccions sobre els brots en creixement actiu. Vigileu principalment les plantacions en formació però no tracteu fins a l'aparició de símptomes d'atac. Productes: bitertanol, bupirimat, ciproconazole, diniconazole, miclobutanil, penconazole, sofre, tetraconazole L.D. i triflumizol.

Virus de la Sharka (PPV)

El virus de la Sharka (PPV) és una perillosa malaltia que afecta els fruiters de pinyol. Va ser descobert a Bulgària l'any 1915 (Sharka significa "verola" en búlgar) i actualment té una àmplia dispersió a Europa.

Fins l'any 2002, a Espanya únicament havia aparegut el tipus D (Dideron), molt agressiu en albercoquer i prunera. L'any 2002, però, aparegué a l'Aragó un focus de Sharka tipus M (Marcus), el qual a més d'afectar la prunera i l'albercoquer.

L'[ORDRE AAR/387/2008](#), de 23 de juliol de 2008, declara oficialment a Catalunya un focus del virus de la sharka tipus M al municipi de la Granja d'Escarp i l'[ORDRE AAR/428/2008](#), de 19 de setembre de 2008, declara oficialment un focus del virus de la sharka tipus M al municipi de Benissanet

És la malaltia viral més greu de l'albercoquer i la prunera, i també del presseguer quan es troben presents aïllats del virus tipus **M**. Els símptomes varien en funció de l'aïllat o tipus de PPV, de l'espècie i varietat afectada i de les condicions ambientals.

En presseguer i nectarina: els símptomes en fulles són: taques cloròtiques a les nervadures. En flors, decoloració característica dels pètals rosats d'algunes varietats. En fruits taques circulars. Aquests símptomes són més evidents en el cas de la Sharka tipus M i arriben a produir la deformació dels fruits.

En prunera: els símptomes en fulles són: taques cloròtiques, en forma d'anells, que poden evolucionar a coloracions brunes i a cribats. En fruits, taques, depressions i malformacions.

En albercoquer: els símptomes en fulles: bandes cloròtiques (verdoses a groguenques) entre les nervadures; molt fluixes en la primavera i desapareixen en arribar l'estiu. En fruits: anells amb depressions i deformacions amb gomosi. Sobre el pinyol solen aparèixer anells característics. Part de collita pot caure prematurament i la resta quedar malmesa.

Encara que alguns dels símptomes són característics i ens poden alertar en el camp, la identificació definitiva de la malaltia, i del tipus d'aïllat (**D** o **M**), s'ha de fer en un laboratori especialitat.

Aquesta malaltia es propaga per empelt i multiplicació vegetativa a partir de material vegetal infectat, de manera que el tràfic de material vegetal incontrolat és l'única causa de introducció de la malaltia a llarga distància en una zona lliure del virus.

Una vegada introduït en una zona, es dispersa de forma natural i eficaç per pugons (ex: *Aphis gossypii*, *A. spiraecola*, *Myzus persicae*), que transporten el virus d'una planta a una altra.

FRUITS SECS

AMETLLER

Poll o tigre (*Monostira unicostata*)

Cal que vigileu la presència a les fulles per tal de impedir-la. La seva proliferació que podria provocar una forta defoliació i el debilitament general de l'arbre.

AVELLANER

Borró sec (*Criptosporiopsis coryli*)

Durant la primera quinzena del mes de juliol cal realitzar el tractament contra aquesta malaltia. Cal prestar especial atenció a les finques que enguany presenten borrons secs i fulles apicals que s'assequen sense motiu aparent. Consulteu els tècnics d'ADV o de Sanitat Vegetal.

Aranya groga (*Eotetranychus carpini*, *Tetranychus urticae*) i **Aranya roja** (*Tetranychopsis horridus*)

Normalment a les finques que no s'ha conservat una població suficient de fitosèids es troben atacs localitzats d'aranya. Els atacs es produeixen tant per atac d'aranya groga (*Eotetranychus carpini*, *Tetranychus urticae*) com d'aranya roja (*Tetranychopsis horridus*).

Esteu atents als inicis dels atacs per controlar les poblacions d'aranya. Els atacs d'aranya groga comencen a observar-se a les fulles inferiors interiors de l'arbre. L'aranya roja inicia els seu atac a les fulles apicals dels arbres. En el cas de realitzar un tractament acaricida comproveu l'eficàcia del mateix, a causa que en determinades zones s'han observat resistències als acaricides. Consulteu als tècnics del Servei de Sanitat Vegetal o de les ADV.

AVELLANER I NOGUER

Barrinador de la fusta (*Zeuzera pyrina*)

Durant aquest mes d'acord amb les corbes de vol es realitza el segon tractament per tal de controlar les poblacions d'aquest lepidòpter. Per tal de conèixer el millor moment per a realitzar el tractament estigueu atents al contestador automàtic.

NOGUER

Carpocapsa (*Cydia (=Laspeyresia) pomonella*)

Manteniu-vos atents als contestadors automàtics.

CÍTRICS

Minadora (*Phyllocnistis citrella*)

Generalment, no es recomanen tractaments en arbres adults. A les plantacions joves i empeltades amb brots nous i receptius (entre 3 – 5 cm) caldrà tractar quan s'observi la presència de plaga.

Els productes recomanats són: abamectina, azadiractín, imidacloprid, i acetamiprid.

Aranya bruna (*Panonychus citri*) i Aranya roja (*Tetranychus urticae*)

El *P. citri* es tractarà quan s'observin més d'un 20% de fulles ocupades o 2% de fruits amb formes mòbils. No s'ha de tractar si hi ha més d'un 30 % de fulles amb presència de fitoseids. En *T. urticae* es recomana el tractament quan s'observin danys en fruits o quan hi hagi més d'un 7% de fulles amb colònies amb formes mòbils. En els dos casos es recomana tractar solament els focus.

Productes: clofentezín, dicofol, etoxazole, fenazaquín, fenbutatín, fenpiroximat, hexitiazox, piridabén, spirodiclofèn, oli parafínic.

Cotonet (*Planococcus citri*)

És important controlar les primeres poblacions, ja que la lluita posterior és molt difícil ja que s'amaguen en el cotó. Si el tractament és necessari, es recomana realitzar-lo abans que el calze s'uneixi al fruit. A causa de l'excel·lent treball que realitzen els seus depredadors naturals es recomana vigilar les poblacions de *Cryptolaemus montrouzieri* i *Leptomastix dactylopii* i potenciar la seva presència.

Mosca blanca (*Aleurotrixus floccosus*)

Cal observar als brots nous el nivell de població i la presència de parasitisme. Amb absència de paràsits i més d'un 20 % de brots atacats es recomana tractar.

Caparretes (*Ceroplastes sinensis* i *Saissetia oleae*)

A finals de juliol pot començar l'eclosió d'aquests còccids, motiu pel qual es recomana estar atents als avisos del contestador telefònic de Tortosa per tal de realitzar el tractament en el moment convenient.

OLIVERA

Caparreta (*Saissetia oleae*)

No tracteu ara aquesta caparreta. Continuarem donant informació al respecte durant l'estiu per tal d'indicar-vos el moment idoni per tractar-la i que és quan totes les larves han eclosionat i sortit de sota l'escut de les femelles.

Mosca (*Bactrocera oleae*)

A mitjans de juliol apareix la primera generació d'adults. Esteu atents als avisos dels contestadors telefònics i de les ADV de l'olivera i en principi no realitzeu tractaments químics durant el mes de juliol. Si s'utilitza captura massiva per al control de la plaga és recomanable col·locar els mosquers a mitjans d'aquest més.

VINYA

Cuc o corc del raïm (*Lobesia botrana*)

El vol de la 3a generació s'iniciarà a finals de juliol i els avisos de tractament estaran gravats als contestadors telefònics.

Productes: a inici de vol: fenoxicarb. Entre inici de vol i inici d'eclosió: flufenoxuron, indoxacarb, lufenuron+fenoxicarb i metoxifenocide. A inici d'eclosió: *Bacillus thuringiensis*, spinosad i tebufenocide. A la màxima eclosió: clorpirifòs i metil clorpirifòs.

Cendrosa o malura (*Uncinula necator*)

El 3r tractament cal fer-lo quan el gra de raïm arriba a la mida d'un pèsol.

Grup químic	Família	Matèria activa
IBS (1)	triazols	ciproconazole ciproconazole+sofre diniconazole fenbuconazole fenbuconazole+dinocap fluquinconazole flusilazole myclobutanil myclobutanil+sofre myclobutanil+dinocap penconazole tebuconazole tetraconazole triadimenol
(2)	estrobilurines	azoxistrobín azoxistrobín+folpet kresoxim-metil krexomim-metil+boscalida

			piraclostrobín+metiram trifloxistrobín
GSD (3)	quinolines		quinoxifèn
(4)	varis	4-a	sofre en pols dinocap
		4-b	permanganat potàsic

Notes:

- (1) Actuen inhibint la síntesi dels esterols. Posseeixen acció penetrant. S'han d'utilitzar preferentment de forma preventiva. S'ha constatat l'aparició de soques resistents.
- (2) Actuen sobre la cadena de transferència d'electrons bloquejant i frenant la síntesi d'ATP. Posseeixen acció penetrant. S'han d'utilitzar preferentment de forma preventiva.
- (3) Actuen interrompent la via de senyals que controla la seqüència d'infecció del fong. Posseeixen acció penetrant. S'han d'utilitzar només de forma preventiva.
- (4) Actuen inhibint l'activitat de les mitocondries. Només posseeixen acció de contacte. Els 4-a s'han d'utilitzar preferentment de forma preventiva i els del 4-b s'han d'utilitzar només de forma curativa.
  - Per a evitar l'aparició de soques resistents als grups (1), (2), i (3) s'aconsella no realitzar més de 2 tractaments seguits a l'any amb productes d'un mateix grup químic.
  - Per a que el sofre en espolvoreig actuï eficaçment és necessari que les temperatures siguin superiors a 18º C. Les estrobilurines no s'han de barrejar amb productes formulats en EC (Emulsió Concentrada), excepte el piraclostrobín.

Flavescència daurada

A l'Ordre AAR/18/2007, de 30 de gener, (DOGC 4815) i a la resolució AAR/362/2007, de 8 de febrer per les quals es declara l'existència de la plaga Flavescència daurada de la vinya, s'estableixen les mesures de lluita obligatòria a la comarca de l'Alt Empordà i Baix Empordà, i s'especifica que **"A totes les vinyes d'aquestes dues comarques serà obligatòria la realització de la campanya de tractament contra l'*Scaphoideus titanus*. El numero de tractaments, els productes fitosanitaris a utilitzar i els moments de l'aplicació seran determinats pel Servei de Sanitat Vegetal."**

Aquest any 2009 el Servei de Sanitat Vegetal a determinat que s'hauran de fer 3 tractaments obligatoris.

A les	Baix Empordà	Alt Empordà
1r. Tractament	del 15 al 20 de juny	del 15 al 20 de juny
2n. Tractament	del 30 de juny al 5 de juliol	del 30 de juny al 5 juliol
3r. Tractament	del 1 al 5 d'agost	del 1 al 5 d'agost

parcel·les de vinya que es troben dins dels termes municipals de Calonge, Vall-llobrega i Palamós aquest any la Generalitat ha fet el primer tractament aeri subvencionat. El 2n. i 3r. tractament seran per compte del propi viticultor.

A les parcel·les de vinya de la resta de les comarques del Alt Empordà i Baix Empordà serà l'agricultor qui haurà de fer els tres tractaments.

Els únics productes autoritzats per els tractaments contra *Scaphoideus titanus* son: ciflutrín, imidacloprid, deltametrín, lamda-cihalotrín i betaciflutrín.

Els productes clorpirifòs i metil clorpirifòs aplicats contra la *Lobesia botrana* (Corc del raïm) també tenen una acció molt efectiva contra *Scaphoideus titanus*.

A finals d'estiu es quan es manifesten més clarament els símptomes: Canvi de coloració prematura de les fulles, cargolament de fulles cap al seu interior i manca d'agostament dels sarments. Comuniquen al Servei de Sanitat Vegetal qualsevol símptoma sospitós.

Míldiu (*Plasmopara viticola*)

Les informacions sobre la seva evolució s'han facilitat a través dels contestadors telefònics automàtics. Com s'ha indicat, les [Estacions d'Avisos](#), a través de RuralCat, té un servei gratuït d'avisos a mòbil d'aquesta malaltia. Si vols rebre els [Avisos SMS](#), [Apunta't al servei SMS de RuralCat](#).

Podridura grisa (*Botrytis cinerea*)

Abans del tancament del raïm és un dels moments adients per realitzar un tractament específic, principalment en aquelles varietats de raïms compactes i/o de pell més fina que en són més sensibles.

NOTES:

- Els tractaments contra el corc del raïm i contra la podridura grisa, poden fer-se conjuntament en aquells llocs on coincideixin. Per obtenir una bona eficàcia, cal tractar cara per cara i dirigir el producte cap a la zona dels raïms.
- Durant els 21 dies anteriors a l'inici de la verema no és convenient realitzar cap tractament fitosanitari a la vinya, per tal de no perjudicar les fermentacions. Tingueu en compte els terminis de seguretat.

CULTIUS EXTENSIVUS

PANÍS O BLAT DE MORO

Eruga dormidora (*Pseudaletia unipuncta*)

Aquest insecte sol aparèixer durant el mes d'agost, però no es descarta que pugui avançar el seu cicle, provocant danys ocasionalment importants en conreu de blat de moro i també en altres gramínies utilitzades com a gespes. En el cas del panís les eruges rosequen les fulles i els danys són greus quan les poblacions són elevades. Per al seu control, és important deixar prèviament els marges nets de gramínies que poden ser el punt de penetració al conreu. És recomanable fer tractaments esker per controlar els primers focus. També es poden fer aplicacions insecticides en el conreu, amb clorpirifòs. Per la seva condició gregària i explosiva, caldrà tractar quan es detecti.

Cucs grisos (*Agrotis sp.*)

S'estan observant algunes finques amb atacs relativament importants d'aquesta eruga. A partir d'ara, per l'estat vegetatiu encara incipient del conreu, cal vigilar els camps i tractar si s'observen danys. Productes: clorpirifòs, deltametrín, etorprofòs, metil clorpirifòs.

ARRÒS

Barrinador o cuc (*Chilo suppressalis*)

Aquesta plaga es combat a Catalunya per la tècnica de la captura massiva amb feromona sexual. En aquelles àrees on es superi el llindar de tractament, es fan també tractaments aeris amb productes respectuosos amb la fauna. Per a més informació, consulteu els tècnics de l'ADV de l'arròs o bé del Servei de Sanitat Vegetal.

Malalties fúngiques (*Pyriculariosi* i *helminthosporiosi*)

Aquesta campanya es continuaran realitzant els avisos fitosanitaris al contestador automàtic de Tortosa i través d'avisos SMS mitjançant www.ruralcat.net en base a les informacions que s'obtenen de la xarxa de seguiment de malalties que Sanitat Vegetal té distribuïda pel Delta de l'Ebre. Cal que tingueu en compte que els períodes de risc són: filloleig-inici ventrellat, aparició primeres espigues i gra lletós. Els avisos s'emeten tenint en compte les condicions de risc pel desenvolupament de les malalties: temperatura, humitat relativa i quantitat d'inòcul.

[Les Estació d'Avisos](#) de Tortosa del Servei de Sanitat Vegetal, i RuralCat, posaran en funcionament novament enguany, el servei gratuït [d'avisos SMS](#) i correu electrònic que, avisa **sobre els fongs de l'arròs als agricultors inscrits al [portal RuralCat](#)**

Males herbes

Aneu en compte amb les noves males herbes: *Leptochloa* sp., *Leersia oryzoides* y *Sagittaria* sp. Si en detecteu la presència als vostres camps, cal que ho comuniqueu immediatament al Servei de Sanitat Vegetal de les Terres de l'Ebre (977 50 01 74), per tal de poder realitzar un control adequat.

Pel que fa a herbicides, en aplicació terrestre existeixen limitacions segons diferents distàncies a conreus sensibles que s'han de tenir en compte i en aplicacions aèries, hi ha prescripcions específiques. També aneu en compte amb la velocitat del vent en el moment de tractar.

HORTA

TOMÀQUET

Tuta del tomàquet (*Tuta absoluta*)

Es comencen a veure els estralls ocasionats per aquesta plaga. Tot i que en fruits encara no s'han vist camps massa afectats, els recomptes de galeries en fulla, comencen a presentar força danys i caldrà vigilar que aquestes poblacions no passin als fruits. S'observa que ens camps sota assessorament tècnic, la incidència està essent molt menor que en aquells camps que no reben assistència tècnica, per aquest motiu des del Departament es recomana contactar amb les diferents entitats d'assessorament tècnic per als possibles dubtes que tingui l'agricultor davant d'aquesta plaga.

MATÈRIES ACTIVES	RESTRICCIONS D'ÚS	AFECTACIÓ PELS MÍRIDS
Spinosad	No realitzar més de 3 tractaments amb spinosad durant tot el cicle de cultiu, ni més de 2 tractaments consecutius amb aquesta matèria activa per tal d'evitar fenòmens de resistència.	En poblacions ben establertes, no presenten reduccions importants de mírids
Indoxacarb	No realitzar més de 6 tractaments durant tot el cicle del cultiu, ni més de 2 tractaments consecutius amb aquesta matèria activa.	En poblacions ben establertes, no presenten reduccions importants de mírids
Azadiractín	Aquest producte pot afectar de manera important als mírids depredadors. També presenta fenòmens de fotodegradació, per això es recomana fer els tractaments al final de la jornada.	En nimfes, es poden reduir les poblacions del 25 al 50%. En adults, la reducció pot arribar 50%
Bacillus thuringiensis	Tal i com passa amb l'azadiractín, en general <i>Bacillus thuringiensis</i> es degrada amb la llum solar, per això es recomanen tractaments al final del dia, tanmateix ja existeixen formulats amb protectors solars.	No afecta a les poblacions de mírids.
Observacions: Reservar els productes necessaris per altres aplicacions com per exemple, spinosad per trips. Aquests productes, exceptuant <i>Bacillus thuringiensis</i> , tenen efecte negatiu sobre la població de mírids depredadors. Caldrà tenir molta cura de quin producte s'aplica en funció dels nivells poblacionals.		

Imatge 1: Atac de Tuta en fulla

- **Control biològic:** És important mantenir i conservar els mírids presents en la parcel·la que hagin pogut colonitzar de manera espontània les nostres plantacions. *Macrolophus caliginosus* es mostra ara molt present arreu de les comarques catalanes i cal vigilar amb els tractaments fitosanitaris que es donin a les plantacions per tal de no matar aquest depredador. És conegut que *M. caliginosus* és un gran depredador d'ous de Tuta.
- **Mesures culturals:** Acabada la plantació primerenca dins dels hivernacles, és molt important realitzar un treball superficial del sòl per tal d'eliminar les pupes que s'hagin pogut despenjar de les tomaqueres i que romanen en el sòl fins que arriba la nova plantació.
- **Control químic:** Des del Departament es recomana, en cas que sigui necessari, sota supervisió tècnica i de manera alternada, l'ús dels següents productes:

Mosca blanca (*Trialeurodes vaporariorum* i *Bemisia tabaci*)

Davant l'augment de temperatures, segueixen creixent les poblacions tant de *Trialeurodes vaporariorum* com de *Bemisia tabaci*. Cal controlar aquestes poblacions preferentment amb la introducció i/o conservació d'enemics naturals. Si es realitzen tractaments químics serà amb insecticides respectuosos amb els enemics naturals. En el cas de *Bemisia tabaci* (transmissora del virus de la cullera del tomàquet-TYLCV i del virus cloròtic del tomàquet-ToCV), recordar que adquireix resistència als insecticides molt fàcilment; els tractaments indiscriminats es tradueixen en la selecció de poblacions de mosca blanca resistents i molt difícils de combatre.

- **Control biològic:** És important mantenir i conservar els mírids presents en la parcel·la que hagin pogut colonitzar de manera espontània les nostres plantacions o bé els que hagin estat introduïts artificialment dins dels hivernacles. *Macrolophus caliginosus* es mostra ara molt present arreu i cal vigilar amb els tractaments fitosanitaris que es donin a les plantacions per tal de no eliminar aquest depredador. És conegut que *M. caliginosus* és un gran depredador de mosca blanca.
- **Mesures culturals:** Acabada la plantació primerenca dins dels hivernacles, és molt important no deixar les plantes envellides i plenes de mosca properes a les noves plantacions de tomàquet. És important la destrucció d'aquestes especialment si han estat infectades pel virus de la cullera.
- **Control químic:** Les matèries actives autoritzades són les següents:

Materia activa	Mosca blanca	Grup químic
Azadiractín	3 dies (Xn) (1a)	Azadiractín
<i>Beauveria bassiana</i>	NP (Xn) (1a)	
Imidacloprid	3 dies (1b)	Neonicotinoids
Piriproxifèn	3 dies (Xn) (1a)	Piriproxifèn
Spinosad	3 dies(N) (1b)	Spinosín

Pansiment bacterià (*Clavibacter michiganensis* subsp. *michiganensis*)

Enguany la incidència de la malaltia pot ser major i manifestar-se a parcel·les afectades durant campanyes anteriors. Cal estar atents a l'aparició dels primers símptomes de la malaltia i confirmar-ne el diagnòstic. És important arrencar i destruir les plantes afectades amb el màxim d'arrels possible i efectuar tractaments amb compostos cúprics per tal d'evitar la dispersió de la malaltia dins la parcel·la. Cal avisar al Servei de Sanitat Vegetal.

- **Mesures culturals:** Arrencada i destrucció de les plantes afectades.
- **Control químic:** Els tractaments a base de coure presenten activitat bactericida, que pot ajudar a reduir la propagació del bacteri entre les plantes. Aplicat de manera preventiva pot ajudar a mitigar també, altres tipus de malalties.

Virus de la cullera del tomàquet (TYLCV)

Quan detecteu les primeres plantes afectades per aquest perillós virus, cal que aviseu el Servei de Sanitat Vegetal. Recordeu sobretot d'utilitzar planter sa i actuar contra l'insecte vector (la mosca blanca *Bemisia tabaci*)

Imatge 2: Fulla afectada de TYLCV

- **Mesures culturals:** Arrencada i destrucció de les plantes afectades.
- **Control químic:** Els tractaments contra *Bemisia tabaci* (el vector de TYLCV) ajudaran a reduir-ne la propagació. És important però, tenir una bona població de mírids depredadors perquè controlin la plaga i de manera indirecta, redueixin les infeccions.

Cendrosa (*Leveillula taurica* i *Erysiphe cichoracearum*)

Per al seu desenvolupament necessita temperatures entre els 10° i 35°C, essent l'òptima la situada entre 23° i 26°C, i humitats relatives del 90%. Els atacs més greus es produeixen quan la planta està completament desenvolupada. Els tractaments es realitzaran quan s'observin els primers símptomes

L'oidiopsi (*Leveillula taurica*) es manifesta com unes taques grogues a l'anvers de les fulles que es van necrosant pel centre, observant-se un polsim blanc al revers de la fulla. Quan l'atac és molt sever es produeix la dessecació i caiguda de les fulles.

L'oidi (*Erysiphe cichoracearum*) es manifesta amb unes taques blanquinoses a l'anvers de les fulles. És important realitzar els tractaments adequats als primers símptomes juntament amb una bona ventilació de la planta.

Àcar del bronzejat (*Aculops lycopersici*)

El poder multiplicatiu d'aquest eriòfid és elevat en condicions òptimes. Així completa el cicle biològic en només 6 ó 7 dies a 27°C i 30% d'humitat relativa. S'ha d'evitar la dispersió mitjançant un bon maneig cultural. Efectuar els tractaments en veure els primers símptomes intentant tractar el focus afectat.

- **Mesures culturals:** Evitar la dispersió intentant passar entre fileres tan sols lo estrictament necessari. Recordeu que els àcars s'adhereixen a la roba i els podem arribar a dispersar al llarg de tot l'hivernacle.
- **Control químic:** Els tractaments amb sofre seran de les úniques mesures químiques que podem efectuar, degut a la retirada de certs productes que combatien aquesta plaga. Cal estar atents a l'aparició dels primers focus i arrencar-ne les plantes dipositant-les en una bossa i evitar així la dispersió per tot l'hivernacle.

Malalties vasculars (*Fusarium* sp., *Verticillium* sp.)

Es pot detectar per la caiguda de pecíols de fulles superiors i amb l'esgrogueïment de les fulles inferiors avançant cap a l'àpex. Acaba assecant la planta. Si es fa un tall transversal de la tija s'observa l'enfosquiment dels vasos.

CUCURBITÀCIES I MONGETA

Aranya roja (*Tetranychus urticae*)

Es van observant poblacions altes d'aquest àcar en diversos cultius hortícoles, sobretot cogombre, mongeta, albergínia i tomàquet i en especial sota coberta, on la temperatura és més elevada.

- **Control biològic:** *Diferents espècies d'àcars depredadors es poden trobar en el mercat per a combatre l'aranya roja.*
- **Control químic:** *Els tractaments amb sofre poden arribar a ser molt efectius sempre i quan se'n controli les dosis i el moment d'aplicació. L'òptim és realitzar els tractaments cap al tard per evitar problemes de fitotoxicitats derivats de les altes temperatures i tenir els hivernacles ben airejats. Recordeu que els productes amb sofre són incompatibles amb olis minerals.*

Imatge 3: Mongeta afectada per aranya roja

Cendrosa (*Erysiphe cichoracearum* i *Sphaerotheca fuliginea*)

Per al seu desenvolupament necessita temperatures entre els 10° i 35°C, essent l'òptima la situada entre 23° i 26°C, i humitats relatives del 90%. Els atacs més greus es produeixen quan la planta està completament desenvolupada. Els tractaments es realitzaran quan s'observin els primers símptomes.

- **Mesures culturals:** *Mantenir les plantacions airejades és de cabdal importància per evitar els atacs de la malaltia.*
- **Control químic:** *Els tractaments amb sofre poden arribar a ser molt efectius sempre i quan se'n controli les dosis i el moment d'aplicació. L'òptim és realitzar els tractaments cap al tard per evitar problemes de fitotoxicitats derivats de les altes temperatures i tenir els hivernacles ben airejats. Recordeu que els productes amb sofre són incompatibles amb olis minerals.*

Malaltia del coll (*Dydimella* sp.)

Aquest fong pot provocar lesions de color clar a les tiges. A les vores d'aquestes lesions es poden produir exsudacions de goma.

- **Mesures culturals:** És molt important utilitzar llavors sanes i eliminar restes de cultius anteriors infectats.

PEBROT I ENCIAM

Virus del bronzejat (TSWV)

En aquelles finques on als darrers anys hagin patit atacs forts, caldrà plantar varietats de tomàquet resistent o altres cultius no sensibles al bronzejat i s'haurà d'evitar realitzar tractaments insecticides indiscriminats a fi de protegir els enemics naturals de l'insecte vector, el trips *Frankliniella occidentalis*, com *Orius* sp. i àcars fitosèids. Més informació: <http://www.gencat.es/darp/fullinfo.htm> "El virus del bronzejat del tomàquet".

Recordar que està en vigor l'Ordre ARP 107/05 en el qual s'estableixen mesures obligatòries de prevenció i lluita contra les virosis que afecten les plantes hortícoles i els seus insectes vectors.

Imatge 4: Pebrot afectat per TSWV

FORESTALS, PARCS I JARDINS

ALZINES I ROURES

Eruga peluda del suro (*Lymantria dispar*)

Si encara es troben erugues i es creu convenient es pot fer un tractament amb productes adients.

Caparreta (*Kermococcus vermilio*)

Cal observar les alzines, especialment les que han patit atacs en anys anteriors. Entre finals de juliol i finals d'agost, te lloc l'eclosió de totes les larves i en els llocs on s'observin atacs, es pot fer un 1r tractament contra aquesta plaga amb productes adients.

CASTANYER D'ÍNDIES

Minadora de la fulla (*Cameraria ohridella*)

Cal vigilar l'evolució de la plaga en els llocs on s'han fet tractaments de la primera generació, i si es creu necessari, és el moment de fer un segon tractament, o un primer tractament si no se n'ha fet cap. Consultar al Servei de Sanitat Vegetal per als productes fitosanitaris a utilitzar.

CÍTRICS ORNAMENTALS

Caparreta japonesa (*Unaspis yanonensis*)

La cotxinilla *Unaspis yanonensis* és una plaga perillosa dels cítrics, que deprecia la fruita i, en casos d'atac greu, pot arribar a matar l'arbre.

Aquesta plaga es va detectar l'any 2003 en cítrics ornamentals de l'Alt Empordà, i posteriorment, també s'han trobat focus a les comarques del Barcelonès, Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental.

[L'Ordre ARP/237/2003](#) va declarar l'existència oficial d'aquesta nova plaga i va establir les següents mesures obligatòries de lluita:

- *Notificar al Servei de Sanitat Vegetal la presència de cítrics afectats per la plaga o amb símptomes sospitosos.*
- *Els proveïdors de material vegetal han de vigilar de forma estricta la presència de la plaga.*
- *Els propietaris dels jardins i horts amb presència de cítrics afectats per la plaga han de permetre l'accés de les persones oficialment autoritzades per a realitzar les tasques d'inspecció, de destrucció obligatòria o altres mesures adients per controlar la plaga.*
- *En zones properes als focus, cal efectuar anualment 2 tractaments insecticides dirigits contra larves joves (un a la primera quinzena de juny i l'altre un mes més tard), utilitzant productes específics contra cotxinilles barrejats amb olis d'estiu.*

*Podeu sol·licitar el díptic sobre *Unaspis yanonensis* editat per l'SSV. i <http://www.gencat.net/darp/fullinfo.htm>*

Camelia, Viburnum i Rhododendron

Phytophthora ramorum

Es tracta d'una plaga de quarantena que obliga les plantes principalment de *Camelia*, *Viburnum* i *Rhododendron* per a la seva circulació a anar acompanyades amb passaport fitosanitari CE. La importància d'aquest fong és que algunes de les seves soques poden afectar els *Quercus*.

ORNAMENTALS

Metcalfa pruinosa

És un homòpter originari d'Amèrica de Sud. És molt polípag que afecta cultius herbacis i ornamentals, però també pot afectar els fruiters i la vinya; aquest insecte s'alimenta succionant la saba de la planta i dipositant cera i melassa, que afavoreixen la producció de fongs i negreta, que donen a la planta un aspecte poc estètic. A Catalunya, es va detectar per primera vegada al 1998 en jardins públics i privats a la comarca del Tarragonès, i posteriorment en altres comarques del litoral. De moment no ha causat danys rellevants, però es tracta d'una plaga potencialment important, i que la única forma efectiva de tractar-la és mitjançant la lluita biològica.

OM

Escolítids (*Scolytus sp.*), **Galeruca** (*Galerucella luteola*) i **Grafiosi** (*Ceratocystis ulmi*)

Al juliol podeu efectuar tractaments preventius per a lluitar conjuntament contra els adults d'escolítids i les larves de galeruca, mullant bé tant la capçada (branquillons i branques) com el tronc dels arbres.

Recordeu que els escolítids són els principals transmissors de la [grafiosi de l'om](#); per a prevenir els atacs d'aquest fong és interessant afegir-hi al tractament un fungicida sistèmic.

PALMERES

[Eruqa barrinadora](#) (*Paysandisia archon*)

La incidència d'aquesta plaga té lloc principalment a la demarcació de Girona, on ha afectat especialment al *Trachycarpus*. Tot i que ha estat objecte de tractaments als planters, la existència de palmeres en espais públics i jardins privats fa que s'hagi observat presència d'aquesta plaga a diversos indrets de Catalunya. Es per això que tot i tractar-se d'una plaga menys agressiva que la del morrut (*Rhynchophorus ferrugineus*), cal, en les zones afectades, efectuar tractaments preventius i, en zones no afectades mantenir la vigilància sobre la seva possible presència. En qualsevol cas de sospita, avisar al Servei de Sanitat Vegetal del DAR.

[Morrut de les palmeres](#) (*Rhynchophorus ferrugineus*)

Continua la detecció de noves palmeres afectades per aquesta plaga. La localització segueix sent a les mateixes comarques. És molt important continuar amb la vigilància i comunicar qualsevol sospita de palmeres afectades, al Servei de Sanitat Vegetal del DAR. En el cas concret del morrut, qualsevol sospita cal adreçar-se al DAR o a l'empresa pública, Forestal Catalana SA Tel. 93 411 09 26, amb qui el DAR ha signat un conveni de col·laboració per dur a terme les tasques de lluita contra la plaga. [Consulteu a la web del DAR](#) on trobareu més informació.

Recordeu que totes les palmeres que circulen o es planten al nostre territori han d'anar acompanyades del preceptiu [Passaport Fitosanitari CE](#).

Cal tenir en compte la nova [ORDRE AAR/226/2009, de 6 de maig](#), de modificació de l'Ordre ARP/343/2006, de 3 de juliol, **per la qual es declara l'existència oficial a Catalunya** de la plaga del morrut roig de la palmera *Rhynchophorus ferrugineus*, i es qualifica d'utilitat pública la prevenció i la lluita contra aquesta plaga. <https://www.gencat.cat/diari/5377/09124012.htm>

PI

[Proccionària](#) (*Thaumetopoea pityocampa*)

A primers de juliol ja s'han d'haver col·locat les trampes de feromones sexuals per a la captura massiva de papallones mascles de processionària. Aquestes s'han de mantenir col·locades durant tot el període de vol, el qual en algunes zones es pot allargar fins a finals de setembre. La seva acció com a sistema de lluita és únicament eficaç si es col·loquen sobre superfícies extenses i amb un nivell de plaga baix. Les papallones fan la posta a les agulles dels pins i a principis de tardor (en les zones fredes una mica abans), naixeran les noves erugues, moment més idoni, cas que es cregui necessari, per realitzar el tractament. Per aconseguir un bon resultat, cal assegurar-se que totes les postes hagin eclosionat.

Perforadors dels brots (*Tomicus destruens*)

Afecta les pinedes litorals. Durant la primavera i l'estiu els adults per completar la seva maduració s'alimenten dels brots tendres, moment que hi ha gran caiguda pel terra d'aquests. En parcs i jardins, si hi ha molta plaga, es pot realitzar un tractament dirigit a les capçades dels pins, al tronc i brancatge gros.

Perforador del pi roig (*Ips acuminatus*)

A partir de mitjan juliol poden començar a aparèixer nous focus o rodals, en altures compreses entre els 1.200 i 1.700 m, per la qual cosa es mantindrà la vigilància i si cal s'ampliarà la col·locació de trampes i/o punts esquer iniciada el mes anterior. És important detectar atacs incipients i tallar els arbres afectats el més aviat possible, retirar-los del bosc o tractar-los.

El xancre resinós dels pins (*Fusarium circinatum* "telemorf. *Gibberella circinata*)

És una greu malaltia provocada per un fong que ataca els pins. Qualsevol indicatiu o sospita de la presència de la malaltia s'ha de notificar al Servei de Sanitat Vegetal del DAR, o al Servei de Gestió Forestal del Departament de Medi Ambient i Habitatge per tal de procedir a la seva confirmació i, si s'escau, eradicació.

Nematode de la fusta (*Bursaphelenchus xylophilus*)

És un nematode que actua com a paràsit de coníferes, i està associat amb diferents espècies de *Monochamus* (insectes coleòpters que actuen com a vectors). Afecta principalment als pins, sent les espècies més susceptibles el pi pinastre (*P. Pinaster*), el pi roig (*P. Sylvestris*) i la pinassa (*P. nigra*). Actualment Portugal ha estat declarada zona demarcada respecte aquest organisme de quarantena, per la qual cosa s'ha d'exigir, en la compra de fusta de pi o derivats, palets o fustes pel transport i embalatge de mercaderies, procedent d'aquest país, que compleixin la normativa establerta que garanteix que estan lliures de l'organisme..

Un tractament tèrmic adequat a la fusta garanteix l'absència del patogen.

Mesures culturals: Cal establir els mecanismes per garantir que aquesta malaltia no s'introdueixi a Catalunya. Per aquesta raó es duen a terme:

- Prospeccions a les masses forestals susceptibles

- *Inspeccions a les serradores i indústries de la fusta*
- *Control de les importacions i transport de fusta i dels embalatges de fusta.*

Qualsevol indici o sospita de la presència d'aquest patògen de quarantena s'ha de notificar al Servei de Sanitat Vegetal del Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural (93 409 20 90) o al Servei de Gestió Forestal del Departament de Medi Ambient i Habitatge (93 567 42 00) per tal de procedir a la seva confirmació i, si escau, eradicació

Tota la fusta procedent de Portugal bé sigui en rotllo o en taulons, ha de venir acompanyada del corresponent [Passaport Fitosanitari CE](#). En el cas dels palets o altre material d'embalatge ha de portar el distintiu conforme ha estat tractat d'acord amb la [norma NIMF-15](#)

En compliment de la Legislació europea i del Pla de Contingència per a l'eradicació i control del nematode del pi, s'han iniciat les prospeccions en masses forestals, el control del transport i les inspeccions a les indústries de fusta de tota Catalunya

El 13 de maig de 2009 es va publicar a la pàgina web del [Ministeri de Medi Ambient, Medi Rural i Marí](#), una nota de premsa, referent a les restriccions que s'han acordat a nivell comunitari per a recuperar els embalatges utilitzats en enviaments comercials amb Portugal.

En conjunt aquestes restriccions impliquen:

- A partir del **dia 16 de juny de 2009, qualsevol embalatge de material susceptible que surti de Portugal**, independentment que la fusta sigui nova i/o vella, que tingui o no logotip que permeti la seva traçabilitat, o sigui embalatge "pooling", **ha d'estar marcat amb la NIMF-15.**
- Hi haurà un **període transitori fins al 31 de desembre de 2009**, on es podran recuperar els embalatges existents en Portugal amb autorització prèvia del Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural, i/o amb un sistema de marcatge provisional.
- Portugal ha manifestat que no té capacitat per tractar fusta que no sigui originària de Portugal, per la qual cosa **en Portugal no es podrà fer cap tipus de tractament a la fusta procedent d'altres Estats Membres.**
- Els **embalatges** que es detectin en territori espanyol a **partir del dia 16 de juny de 2009 que no portin el marcatge NIMF-15 seran retornats a Portugal, enviats a tractament, o destruïts en destí.**
- Totes les **empreses que tinguin contactes comercials amb Portugal i vulguin recuperar els seus embalatges, cal que els tractin amb la NIMF-15 prèviament al seu enviament.**

Per més informació podeu consultar la pàgina [web del DAR sobre el nematode del pi](#)

PLÀTAN

Tigre (*Corythuca ciliata*)

Si en teniu atacs, podeu realitzar tractaments insecticides per al seu control, mullant bé el revers de les fulles.

POLLANCRE

Eruga perforadora (*Paranthrene tabaniformis*)

Al juliol encara podeu fer tractaments contra aquesta plaga dirigits únicament al tronc fins a una alçada mínima de 2 m.

GERANI

Eruga barrinadora del gerani (*Cacyreus marshalli*)

A l'estiu és quan les poblacions són més altes per la qual cosa, cal vigilar i en el moment que detectem perforacions a les tiges de floració o brots o altres símptomes de plaga, fer tractaments per tal de mantenir els geranis protegits. Les poblacions aniran disminuint al llarg del mes de setembre.

ROSÀCIES

Foc bacterià (*Erwinia amylovora*)

El 22.2.2007 es va publicar el [DECRET 42/2007](#), de 20 de febrer, pel qual s'estableixen mesures per a la prevenció del foc bacterià (*Erwinia amylovora*).

Les plantes de *Amelanchier*, *Chaenomeles*, *Cotoneaster*, *Crataegus*, *Cydonia*, *Eryobotrya*, *Malus*, *Mespilus*, *Photinia davidiana*, *Pyracantha*, *Pyrus*, *Sorbus*, destinades a noves plantacions han d'anar emparades amb Passaport Fitosanitari CE, amb el distintiu ZP (zona protegida). Recordem que està prohibida la plantació d'aquestes plantes en voreres, mitjanes i altres zones enjardinades de carreteres, autopistes i autopistes de tot Catalunya. Si en trobeu símptomes sospitosos aviseu ràpidament al Servei de Sanitat Vegetal.

Si observeu símptomes sospitosos aviseu ràpidament als responsables de Sanitat Vegetal de les Serveis Territorials del DAR (Barcelona 93 409 20 90, Lleida 973 24 50 58, Tarragona 977 25 04 21, Terres d'Ebre 977 58 82 52, Girona 972 45 43 10).

Recordeu que la Llei de sanitat vegetal 43/2002 obliga als agricultors i els planteristes a comunicar en tot moment símptomes sospitosos de plagues de quarantena (cas del foc bacterià) i que, en cas de no avisar i ser detectats focus, poden ser sancionats.